

С. Г. Сєдов¹

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ СЕРТИФІКАЦІЇ ВОЄННОЇ ПРОДУКЦІЇ

¹Національний університет оборони України ім. Івана Черняхівського

Анотація

Об'єктом даного дослідження є виявлення проблем пов'язаних з сертифікацією воєнної продукції та їх вирішення

Ключеві слова: легкоброньована техніка, засоби захисту, сертифікація

Abstract

The object of this research is to identifying problems related to the certification of military products and problems of their solving

Keywords: light armored vehicles, protection equipment certification

Воєнний конфлікт на південному сході України в умовах застосування протиборчою стороною нових, достатньо ефективних засобів ураження, потребує забезпечення підрозділів Збройних Сил України надійними засобами колективного та індивідуального захисту. Наявна в вітчизняних військах легкоброньована техніка радянського виробництва не відповідає вимогам захисту від дії стрілецької зброї противника і потребує використання додаткових елементів захисту. Засоби індивідуального захисту (бронежилети, каски), що постачаються в війська піддаються удосконаленням з метою підвищення їх захисних властивостей, покращення їх ергономічних показників. Вирішенням питань підвищення ефективності засобів індивідуального і колективного захисту займається значна кількість провідних наукових і виробничих установ. Створені цими установами різноманітні зразки бронетехніки і засоби індивідуального захисту пропонуються представникам МО України для передачі у війська.

Слід зазначити, що засоби індивідуального і колективного бронезахисту відповідно до пункту 1.2 наказу Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 01.02.2005 № 28 “Про затвердження Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні” відносяться до продукції обов'язкової сертифікації.

Випробування продукції з метою сертифікації повинно проводитися випробувальною лабораторією (центром), яка акредитована на право проведення видів випробувань, що визначені нормативними документами на продукцію. Процедуру акредитації випробувальної лабораторії проводить Національне Агентство з акредитації України відповідно до вимог національного стандарту ДСТУ ISO/IEC 17025:2006. Акредитована

лабораторія вноситься до реєстру Системи УкрСЕПРО. За результатами проведених випробувань лабораторія надає протоколи випробувань на підставі яких здійснюється сертифікація продукції.

Науково-випробувальна лабораторія зброї та спеціальних захисних матеріалів, що входить до складу Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського (далі – НВЛ), спеціалізується на проведенні наукових досліджень за напрямками розвитку зброї, боєприпасів та спеціальних засобів бронезахисту, а також можливості підвищення захищеності індивідуальних і колективних засобів захисту, виконання випробувань на замовлення провідних установ МО України та інших міністерств, а також приватних організацій на договірній основі.

За період існування НВЛ виконала значну кількість НДР пов'язаних з підвищенням стійкості до ураження легкоброньованої техніки за рахунок використання елементів додаткового захисту

З початком застосування Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів в антитерористичній операції виникла гостра потреба в надійних засобах індивідуального і колективного бронезахисту.

В зв'язку з цим значно збільшились потреби в проведенні балістичних випробувань як стрілецької зброї так і ефективності різноманітних засобів захисту, а також наукових досліджень цій сфері в інтересах Міністерства оборони України та на договірній основі в установленому законодавством порядку для зацікавлених підприємств, установ, організацій та фізичних осіб

НВЛ має в своєму штаті необхідну кількість бойової стрілецької зброї, а саме: 7,62 мм пістолети ТТ; 9 мм пістолети ПМ та автоматичні пістолети АПС; 5,45 мм автомати АК-74; 7,62 мм автомати АКМ; 7,62 мм снайперські гвинтівки СВД; гладкоствольні мисливські рушниці ИЖ-18Е 12 калібру.

Для перевірки засобів колективного бронезахисту і їх елементів на стійкість від ураження кулями калібрів 12,7 мм та 14,5 мм згідно з вимогами ГОСТ В 23958–91 “Правила проведення испытаний на противопульную стойкость” в березні 2015 року до штату НВЛ було введено кулемет НСВТ і вкладний ствол 2Х35.

У 2014 році НВЛ успішно пройшла процедуру атестації у Центральному управлінні метрології та стандартизації Збройних Сил України Озброєння Збройних Сил України на проведення вимірвальних робіт у сфері оборони і отримала відповідне свідоцтво про атестацію з тавром для документів. Це забезпечило правові підстави на проведення в НВЛ випробувань засобів бронезахисту з видачею протоколів, відповідних результатам випробувань.

Протягом 2015-16 років за результатами випробувань особовим складом Лабораторії встановлено, що з 150 наданих зразків бронезахисту 68 не відповідали заявленим класам захисту. Це дало змогу уникнути постачання неякісної продукції до ЗС України, інших військових формувань та правоохоронних органів, а виробникам та експортерам відповідно своєчасно внести зміни до технологічного процесу виготовлення таких виробів або взагалі відмовитись від їх постачання.

В 2016 році Національним університетом оборони України імені Івана Черняхівського було успішно проведено процедуру акредитації НВЛ у Національному Агентстві акредитації України та отримано Свідоцтво з акредитації щодо відповідності вимогам ДСТУ ISO/IEC 17025:2006.

На цей час в Україні існує лише декілька лабораторій, які акредитовані у Національному Агентстві акредитації України та отримали Свідоцтво з акредитації щодо відповідності вимогам ДСТУ ISO/IEC 17025:2006, та мають право на міждержавному рівні проведення випробувань засобів індивідуального та колективного бронезахисту.

В найближчій перспективі при оцінці балістичної стійкості засобів колективного і індивідуального захисту у Міністерстві оборони України передбачається перехід на стандарти НАТО, зокрема на STANAG 4569 “Методи оцінки рівней захисту бойових броньованих машин легкої категорії при ураженні боєприпасами кінетичної дії і осколками осколкофугасними снарядами полевой артилерії”, STANAG 2920 “Методика балістичних випробувань для матеріалів особистої броні та бойового обмундирування”.

В НВЛ проводяться заходи щодо приведення її матеріально-технічної бази до вимог зазначених міжнародних стандартів, що дозволить розширити сферу акредитації до кінця 2017 року.

Сьогодні значна кількість провідних компаній України, які виробляють бронетехніку, засоби індивідуального та колективного захисту, звертаються за експертною оцінкою до фахівців НВЛ, що спонукає до подальшого розвитку і вдосконалення.

Седов Святослав Геннадійович, начальник науково-випробувальної лабораторії зброї та спеціальних захисних матеріалів Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського, м. Київ, e-mail: nvl_nuou@ukr.net

Sviatoslav Siedov, head of the research laboratory of the National Defence University of Ukraine named after Ivan Cherniakhovskyi, Kyiv, e-mail: nvl_nuou@ukr.net